

Sprawozdanie z konferencji pt. „*Polityka rolna Stanów Zjednoczonych w świetle FARM BILL 2008 oraz przyszłość WPR Unii Europejskiej po 2013 roku*”

24 października 2008 r. w Warszawie odbyła się konferencja pt. „*Polityka rolna Stanów Zjednoczonych w świetle FARM BILL 2008 oraz przyszłość WPR Unii Europejskiej po 2013 roku*”. Współorganizatorami konferencji byli Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej oraz Fundacja Edukacyjna 4-H w Polsce. Konferencja została zorganizowana w ścisłej współpracy z Ambasadą Stanów Zjednoczonych Ameryki w Warszawie.

USA i UE są ciągle jednymi z najpoważniejszych aktorów na globalnych rynkach rolnych. Ich stanowisko w trwających negocjacjach WTO na temat liberalizacji handlu rolnego ma zasadnicze znaczenia dla przyszłości rolnictwa, a co za tym idzie, wsi w skali całego globu. Stąd też niezwykle ważne, tak z punktu widzenia naukowego, jak i popularyzatorskiego, było zdaniem organizatorów konferencji, zapoznanie szerszego grona uczestników z istotą i konkretnym instrumentarium polityki rolnej USA zaprogramowanej na lata 2008-2012. Jest to nie bez znaczenia w kontekście zakładanej kontynuacji reformy WPR. Szczególnie w kontekście zbliżających się negocjacji w sprawie budżetu UE po 2013 roku i mocno podnoszonych przez niektóre kraje członkowskie propozycji cięć budżetowych, co może skutkować jej realną renacjonalizacją.

Zasadnicza część konferencji została poświęcona przyjętej w maju 2008 r. przez Kongres Stanów Zjednoczonych Ameryki nowej ustawy rolnej na lata 2008-2012 (FARM BILL 2008), której poświęcono sześć referatów. W trakcie konferencji poruszono także kwestie związane z przewidywanymi kierunkami zmian Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej i wielkości budżetu na jej realizację po 2013 roku. Zagadnienie to zostało zawarte w referatach prezentujących oficjalne stanowiska rządów Danii i Holandii, zaliczających się do krajów członkowskich UE najbardziej eksport produktów rolno-spożywczych.

Organizatorzy postawili przed konferencją dwa uzupełniające się cele: naukowy i upowszechnieniowy, natomiast nie było ich zamiarem dokonywanie konfrontacji polityk realizowanych przez USA i UE. Cel naukowy konferencji przejawiał się w zaprezentowaniu struktury finansowej i instrumentarium zawartego w FARM BILL 2008. Szczególny nacisk położono na problematykę istotną z polskiego punktu widzenia (różne formy wspierania

farmerów, rozwój obszarów wiejskich i społeczności lokalnych, ochrona środowiska i zasobów naturalnych, edukacja, doradztwo i badania rolnicze - sektor R&D).

Konferencję zaszczylił swoją obecnością Ambasador USA w Warszawie Victor Ashe. W trakcie krótkiego wystąpienia wyraził wiarę, że zawieszono czasowo negocjacje na forum WTO, przyniosą korzyści wszystkim sygnatariuszom, a konsekwencji rolnikom i konsumentom. Podkreślił, że 2008 rok jest rekordowy dla amerykańskiego eksportu rolnego, który zgodnie z szacunkami powinien osiągnąć wielkość 109 mld dolarów. Nawiązując do Ustawy Rolnej 2008, zaznaczył kluczową rolę tzw. "programów wyżywieniowych" (bony żywnościowe dla ubogich, darmowe śniadania i obiady w szkołach), na które przeznaczono około 209 mld dolarów.

W trakcie konferencji wygłoszono osiem referatów:

1. *Instrumenty i struktura finansowa FARM BILL 2008* – Dr Henry Bahn Ministerstwo Rolnictwa Stanów Zjednoczonych.
2. *Instrumenty wsparcia farmerów* – Profesor James Dunn, Uniwersytet Stanowy w Pensylwanii.
3. *Instrumenty wsparcia rozwoju obszarów wiejskich i społeczności lokalnych* – Profesor H. Louis Moore, Uniwersytet Stanowy w Pensylwanii.
4. *Instrumenty wspierające ochronę środowiska i zasobów naturalnych* – Felix Spinelli, Ministerstwo Rolnictwa Stanów Zjednoczonych.
5. *Instrumenty wsparcia edukacji, doradztwa i badań rolniczych* – Dr Henry Bahn, Ministerstwo Rolnictwa Stanów Zjednoczonych.
6. *Instrumenty wsparcia obszarów wiejskich i rolnictwa finansowane ze środków lokalnych – na przykładzie Pensylwanii* – Jess Stairs, członek Parlamentu Stanowego w Pensylwanii.
7. *Stanowisko Danii w sprawie zmian WPR po 2013* – Jan S. Wiuff Ministerstwo Żywności, Rolnictwa i Rybołówstwa w Kopenhadze.
8. *Stanowisko Holandii w sprawie zmian WPR po 2013 roku* – Raymond Tans, Radca Rolny, Ambasada Królestwa Niderlandów w Warszawie.

W konferencji wzięło udział ponad 170 osób z całego kraju reprezentujących: producentów rolnych, samorząd i organizacje rolnicze, organizacje pozarządowe, doradców rolniczych, naukowców, władze różnego szczebla oraz polityków i członków Parlamentu.